

## РЕПУБЛІКАНСЬКИЙ ШТАБ ВИРОБЛЯЄ ПЛЯНИ

ТОПЕКА (Канзас). — До столиці стеїту Канзас, Топека, зіхалися републіканські головачі, щоб з губернатором Алфредом Ландоном, кандидатом на президента, начеркнути план надходячої виборчої кампанії. Вони вибрали виконний комітет з предсідником Джаном Гемилтоном на чолі. Гемилтон, хоч молодий віком, був управителем Ландона й так зручно маневрував на конвенції, що довів до його кандидатури. Републіканці готуються до завзятої боротьби. Ландон поділив свою кампанію на три часті: першу туру присвятив західним стеїтам, другу східним, а накінець влаштує масовий мітинг у Медісон Сквер Гарден у Нью-Йорку.

## ДЕМОКРАТИ ПРИГOTOВЛЮЮТЬСЯ ДО СВОЄГО КОНВЕНЦІЇ.

ФІЛІДЕЛЬФІЯ. — На другий тиждень, у вівторок, розпочнеться в Філадельфії демократична конвенція, яка виставить президента Рузвельта як кандидата у наступних виборах, а також уложити політичну платформу, з якою підуть демократи до виборів. Всіх делегатів сподіваються 1,100, а гостей у той день у Філадельфії — 40,000 осіб. Сенатор Роел Ковпланд заявив, що з певних політичних причин він не поїде на ту конвенцію. Також Альфред Смит, бувший губернатор стеїту Нью-Йорку, відомий політик Демократичної Партії, не збирається туди їхати. Кілька тижнів тому він виголосив промову, в якій гостро скритикував „ню діл“.

## СВЯЩЕНИК КОКЛИН ЗАПОВІДАЄ ТРЕТЬОГО КАНДИДАТА.

ДІТРОЙТ. — Католицький священик Коклін з Дітроїта, що бере живу участь у політиці, а навіть має за собою кілька-мільонову організацію, названу „Союзом Суспільної Справедливості“, в газетному інтерв'ю сказав, що він є проти Рузвельта й проти Ландона. Він натякнув, що незабаром появиться на політичному овиді третій кандидат, якого піддержатимуть прихильники конгресмена Лемке, організація д-ра Тавнсенда „Розділ Економічних Дібр“, а також його власна організація: „Союз Суспільної Справедливості“. Ті три групи, що розраховують їх прихильники, розпоряджають 25,000,000 голосів.

## СТАЛЕВА ІНДУСТРІЯ ПІДВИЩУЄ ПЛАТНІ.

ПІТСБУРГ. — Сталеві фабрики рішили підвищити своїм робітникам платню на 10%. Недавно вони також рішили давати робітникам щорічно один тиждень відпустки з платнею. Як причину цих рішень подають напруження, що існувало між робітниками і власниками фабрик. Щоб злагіднити це напруження й одобрювати робітничі союзи, завод фабрик пішов на ці уступки.

## ЗВИНУЛИ ФАБРИКУ ВЗУТТЯ.

БРОКТОН (Месенсусетс). — Тут замкнули найбільшу фабрику взуття, „Даймонд Ко.“, й у зв'язку з тим 1,490 робітників опинилися без праці. Як причину замкнення завод фабрики подав те, що внаслідок високої юнійної платні робітникам вибір обив став такий дорогий, що вони не можуть конкурувати з іншими підприємствами. „Ми можемо дешевше купити обуву, ніж її самі виробити“, сказав представник фабрики. У відповідь на це юнійний провід відповів, що „платня робітників у фабриці „Даймонд“ була навіть нижчою ніж у деяких отвертих фабриках“.

## УЛОЖИЛИ НОВИЙ ВУГОЛЬНИЙ АКТ.

ВАШІНГТОН. — Сенат ухвалив новий вугольний акт, який регулює відносини копальників з власниками копалин, назначає години праці та висоту найнижчої платні. Цей новий акт є переробкою Акту Гуфії, що його найвищий суд уневажнив на основі того, що він противився конституції. Цей новий акт є уложений так, що змістом нагадує дововам констїтїції.

## ЛЮДИ ПОВЕРТАЮТЬСЯ НА ФАРМИ.

ВАШІНГТОН. — Статистика подає, що за 5 останніх літ число фермерів в Америці збільшилося на близько півтора мільона. Всіх фермерів нині є 31,800,000. Цей приріст приписують економічній депресії, яка витискала людей з міста й змушувала їх поселятися на фермах. Багато робітників, які колись задля високого зарібку полишили фермерство і подалися до міста, тепер повертаються знову на ферми. Беруться за фермерство і такі, що перед тим не бажали. З суспільного боку те явище є бажане, бо воно призведе до економічної рівноваги між фермерством і промислом, яка то рівновага була розхитана внаслідок заграничного експорту й надмірного розросту промислу.

## 12-ЛІТНІ УЧЕНИЦЯ ХОЧЕ ВИЙТИ ЗАМУЖ.

У французькому місті Рошфор ходить до школи 12-літня Валентина Делань. Вона познайомилася з одним своїм 23-літнім земляком і заручилася з ним. Мало цього; вона рішила, що вже досить дозріла і може вийти заміж. Її мама, вдова, теж є тої думки. Однак французький закон вимагає для малолітніх дозволу президента республіки. Школярка внесла до нього особисту просьбу, щоб дозволив їй вийти заміж.

## ШОФЕРСТВО — ГІМНАЗІЙНИЙ ПРЕДМЕТ.

Одна лондонська гімназія авела новий предмет навчання: вчить учнів кермувати авто. Хоч предмет цей не обов'язковий, усі учні зголювалися на курс шоферів. Поки що мають вони тільки одне авто, але вже лондонська шкільна влада поставилася до цієї новинки прихильно і хоче поширити її на інші гімназії та дати на це відпущину за собою. Учні такого курсу — кандидати на шоферів і на автовласників.

## ЗАПОВІДНИКИ ІМ. ШЕВ- ЧЕНКА.

В селі Моринячів утворено Шевченкові заповідники, щоб ті місця, що остаються під охороною влади, в яких нічого не вільно змінити і т. п. В одній з них Шевченко, вставлено пропам'ятну таблицю з написом: „У цій садибі в 1814 році 9. березня в кріпацькій родині народився великий український поет революціонер-демократ Тарас Григорович Шевченко“.

## ЗАМІСЦЬ КУЛЬ — МУХИ.

Два мурицькі племена у брїтїйській колонїї Уганада почали війну. Війна стала така завзята, що одна сторона рішила винищити свого противника найстрашнішою зброєю, яку мала. Були це безбездішї мухи, „тсе-тсе“, поміщені в окремих банках. Мурицькі збирають ці банки, що приносять недугу сонотї, а часто і смерть. Випустили вони ці мухи проти ворога. Але мухи не полетїли наперед себе, як до атакї, а розсїялись на всі боки і лопукаї смертельнї обї сторони так, що війна мусїла закїнчитись.

## ЗБИРАЧ ГУДЗИКІВ.

Живе у Стокгольмі, чудак, що має свою славу. Едвард Свенсон, садівник, найохотніший ходити не по своїм гарнім садї, а по вулицї, шукаючи згублених гудзиків. Таких гудзиків шукає він уже 40 літ і має їх 3,000. Не те, що скїдається він і мучить свої очї, найтяжче, а те, що ті гудзики мусїть він очинювати та сортувати. Він ділить їх на групи відповідно до величини, форми, матеріалу та кольору, поміщаючи у відповідних шухлядах. Крім цього має він параван на шийї гудзиків, а ще мозаїкою і зробив з нього справді мистецьку п'яцьку. Зважаючи, що у Стокгольмі дуже мало збравків і розсїяних та неохайних людей, не легко було Свенсоновї діяти до такої великої збїрки.

## СЛІДСТВО НАД УТРОЄННЯМ ХЛОПЦЯ.

Щоб розсїдити далї причини смерті 16-літнього Едварда Герліка, що вмер у Нью-Йорку в шпиталї Вікоф Гайтс у день приходу до шпиталю, поліція забрала від матері хлопця порох, що остався по спаленню хлопця в крематорії. Рівночасно поліція стала розсїдувати причини занедужання Гарольда Гарпера, 35-літнього продавця, що живе на станції в домі панї Герлік.

## ЗА ВБИВСТВО ЖІНКИ.

Перед карним трибуналом у Львові розпочався процес Мечислава Тумена, бувшого видавця „Газети Подзної“, за те, що в червні м. р. застрїлив свою жінку. Обвинувачений має за собою дуже бурливу минулишину і жив єлї своєму жінкоу, яку зраджує без упину. В останніх часах навіть її покинув. Колиж несподївано загинув до свого мешкання, застав тут чужого мужчину, що, мовляв, хотїв у його жінки винайти кімнату. Після відходу цього мужчини між Туменом і жінкою приїшло до суперечки, в якїй обвинувачений у приступї задригї застрїлив її трьома вистрїлами з револьвера. Опїсія зголюєсь добровільно на поліцію.

## ВЕЛИКЕ ЗАТРОЄННЯ.

Збїрне затроєння рижовими гістїками на шкільному свїтї в Тамацу (Японія) потягнуло за собою досї 50 смертїх жертв, з цього 30 учнів. Із загального числа 1,750 затроєних 127 тяжко нездукає. Кажуть, що це був акт пїмстї звільненого урядовця, якого увязнено.

## УБИВ ЖІНКУ ЗАДЛЯ МАЄТКУ.

Окружний суд у Луцьку розбрав справу Ілїї Новосада, що вбив свою жінку Анну. Він оженився зі старшою вдовою, що мала 7 десятин землі і записала маєток на нього. Згодї між ними не було й остаточно Новосад удлишив жінку підчас сну і повїсив на клямці від дверей. Опїсія вїхав до родичів. Його засудили на 12 літ вїзниць.

## ПОВІДОМЛЕННЯ.

ДЛЯ ВИДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ З WILKES-BARRE, PLAINS, NANTICOKE, GLENLYON, EDWARDSVILLE, BRESLAU, BERTWICK, PA., ТА ДЛЯ ВИДІЛІВ З SCRANTON, OLYPHANT, TAYLOR, AVoca, MAYFIELD I JESSUP, PA.

Отсим подаємо до відома, що в СУБОТУ, ДНЯ 20-ГО ЧЕРВНЯ (JUNE) 1936 РОКУ

в годині 7-їй ввечірї відбудуться В ЦЕРКОВНІ ГАЛІ, 635 NORTH RIVER STREET, WILKES BARRE, PA.

ЗБОРИ

УРЯДНИКІВ І ЧЛЕНІВ НАСТУПНИХ ВИДІЛІВ: 99, 157, 223, 278, 48, 29, 319, 154, 169, 30, 164 і 333. — Знов

У НЕДІЛЮ, ДНЯ 21-ГО ЧЕРВНЯ (JUNE) 1936 РОКУ

в годині 7-їй ввечірї відбудуться В ГАЛІ УКРАЇНСЬКОГО ГОРОЖАНСЬКОГО КЛУБУ, 416 NORTH 7th STREET, SCRANTON, PA.

ЗБОРИ

УРЯДНИКІВ І ЧЛЕНІВ НАСТУПНИХ ВИДІЛІВ: 123, 144, 159, 162, 208, 229, 280, 86, 114, 187, 193, 326, 185, і 311.

На збори повинні прийти обов'язково урядники всіх членів подільних відділів. Також на збори повинні прийти й інші, але тільки з тих місцевостей, в яких будуть відбуватися збори. На зборах в обох місцевостях говоритиме в організаційних справах гол. рекордний секретар Д. Галиччї. Головна Канцелярія У. Н. Союзу.

## ТЕРОР В ЕСПАНІЇ

ЗА ЧОТИРИ МІСЯЦІ ЗНИЩЕНО 160 ЦЕРКОВ І ВБИТО 269 ОСІБ.

МАДРИД (Еспанія). — В Еспанії лівий уряд не може вдержати порядку. Найкращий доказ цього це те, що впродовж останніх 48 годин спалено 36 церков, а 34 тяжко ушкоджено. Таке подає провідник католицької партії, яким є Хосе Марія Роблес. Він теж подає заграничним кореспондентам до відомо, що товпа спалила в останніх 4 місяцях 160 церков, а 251 знищила в інший спосіб. У зв'язку з демонстраціями і страйками згинули від 16 лютого б. р. 269 осіб. Це діється від того часу, коли соціалісти обняли владу в державі. В самій Еспанії мало про це знають, бо цензура не дозволяє газетам про це писати. Є теж тисячі тяжко побитих осіб. Десять друкарень, що належали до часописів правого напрямку, здемольовано.

В останніх 48 годинах вбито 65 осіб і 230 ранено. В тім самім часі проголошено 170 нових страйків. І це вже повинно бути вистарчальне, щоб знати, що діється тепер в Еспанії, в якій комуністи беруть верх.

## В ПОЛЬЩІ СУДЯТЬ ПОЛЬСЬКИХ ТЕРОРИСТІВ.

ПОЗНАНЬ (Польща). — Дня 16 червня зачався в Лешні політичний процес, на яким судитимуть 49 членів народової партії за терористичну акцію. Акт обвинувачення закидає підсудним, що вони передержували та нагромаджували зброю і вибухові матеріали та що кидали бомби на своїх політичних ворогів. Кажеться далі, що в кількох днях доканоно в збїрках косянським кілька бомбових замахів. А на зборах народової партії накликувано людність підняти революцію. На них обкидувано болотом тїх, що стоять при кермі польської держави, називаючи їх людьми без честї і віри. Членами цієї партії були тільки люди, що були ворожо настроєні до польського уряду. Тїх людей організація накарїсїгала на вірність, а потім давала членам накази кидати бомби на ріжних-полських урядовців, а навіть на тїх, що обороняють уряд.

## „НЕВИННА“ ІТАЛІЯ.

РИМ. — Італія готова прийняти до відома, що з неї стгають наложени на неї санкції. Та цього їй іще замало. Заки вона примириться з Лігою Націй, хоче, щоб Ліга направила тяжку „кривду“, яку заподїяно Італії, коли її проголошено „напасничею“. Італія хоче тепер предложить Лізі Націй новий меморіал, у якїм вона виклаже, що саме Етіопія її від 50 років атакувала. Цей меморіал повинен бути взятий Лігою Націй під увагу. А як це станеться, то, на думку Італії, Ліга буде змушена змінити своє становище до війни Італії з Етіопією і не вважати, що Італія була в нїй напасничею.

## АМЕРИКАНСЬКО-ПОЛЬСЬКІ СОКОЛИ В „МАЛО-ПОЛЬСЬЦЕ“.

ВАРШАВА (Польща). — До Варшави прибула зі Злучених Держав прогукля американських поляків. Є між ними і польські соколи. Для них буде влаштований спеціальний курс, який, як „подає Польська Агенція Телеграфїчна, відбудеться в „Малопольсцї“, себто в українській Галичині.

## ОБДИРАЮТЬ ОЩАДНИКІВ.

МОСКВА (Росія). — В жовтні 1935 р. советський уряд обнизив процент від вкладаних робітниками ощадностей до державного банку з 8 на 6 процентів. А тепер уже знизжено до 3 процентів. Зароблені тим чином державою гроші будуть збернені на піднесення курсу рубля. Так каже урядовий комунікат.

## ХАБАРНИЦТВО, ЯК ЗА ЦАРСЬКИХ ЧАСІВ.

МОСКВА. — „Правда“ подає звідомлення з присуду, виданого проти 35 советських урядовців, що їх судили в Києві за хабарництво. Виявилося, що за кімнати і помешкання побирали урядовці хабарі в сумі від 4 до 188 тисяч рублів.

## ДОВЕДУТЬ ФРАНЦІЮ ДО ФІНАНСОВОЇ РУНИ.

ПАРИЖ. — В сенаті зачали сенатори застановлятися над новими законопроектами, які вніс новий соціалістичний уряд Блюма. Міністерство фінансів ствердило, що вже сам 40-годинний тиждень праці нанесе державі новий видаток на суму одного мільярда франків. Сенатори казали, що ці проекти зруйнують цілковито державу фінансово.

## МАЛА АНТАНТА ЗАЯВЛЯЄ.

БУКАРЕШТ (Румунія). — Румунський король Кароль заявив американському кореспондентові, що саме тепер між ним, президентом Чехословаччини і регентом Югославії відбулася конференція, на якій вирішено згідно акцію Малої Антанти на всякий військовий випадок в Європі.



**"СВОБОДА" (LIBERTY)**  
FOUNDED 1883  
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays  
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.  
at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.  
Edited by Editorial Committee.  
Date: 4th Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J.  
on March 30, 1911 under the Act of March 3, 1879.  
Is accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103  
of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.  
За оголошення редакція не відповідає.  
Тел. "Свобода": BERgen 4-0237. — Тек. У. Н. Союз: BERgen 4-1016.  
4-0807.  
Адреса: "СВОБОДА", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

## ЗАХИТАННЯ ЕВРОПИ

Коли британський міністер війни каже, що тепер ситуація в Європі куди грізніше від тої, яка була в 1914 році, то цілком певно не говорить він цього на вітер. І коли в британському парламенті, де ще не так давно так остро п'ятовано Італію і обстоювано санкції, тепер певно ті санкції зліквідують, то це теж признає, що в Європі заноситься на нові поважні потрясіння. Якаб змінилася не була британська політика, то всетаки остання зміна така скоро і радикальна, що на ній мусили заважити дійсно поважні причини. Одною, чи не найважливішою з них, є те, що вся політична комбінація Англії опирається тепер нічого вартою, коли вона опирається на тім збіговішці, яке репрезентує Ліга Націй. З нею навіть така сила як Англія може зайти хіба під дурного хату. З того вже ясно здають собі справу в Англії. Бо й справді: без Ліги Націй далеко краще грати на міжнародній шахівниці такому спритному гравцеві як Англія. І так тепер буде. Це значить, що й в Англії далі будуть підноситися різні голоси, може навіть і офіційні, що Ліга Націй це дуже корисна інституція і т. п., але практично Англія вже на неї числити не буде.

Що в Європі кипить, про це можна довідатися легко кожному, хто тільки вчитувався в ті відомості, які доходять до нас з Європи в останніх тижнях. Оті всі страйки, оті різні процеси за державну зраду, отой советський крик в обороні "демократії", ота вперта мовчанка гітлерівської Німеччини і ті всі зброєння — не ворожать спокою. Старий лад, суспільний і економічний, валиться. Комуністичний експеримент, що мав принести заміну старого ладу новим, виявився хіба новою тиранією і змаганням завернути принаймні про око до демократії, себто до цього ладу, який валено. Крім цього ніхто не знає, куди піде політика нацистичної Німеччини чи фашистської Італії. І ніхто не знає, що може статися в Франції, якою тепер править соціалістично-комуністична спілка. Одно певне: що в тій міжнародній заверусі Ліга Націй є статистом. Вона вже навіть не в силі заговорити і сказати якесь рішуче слово. Бо кожне сказане слово було б хіба для неї новою компромітацією, бо не було б кому це слово перевести в діло.

Це цілковите ослаблення Ліги Націй є захитанням Європи. Та краще, щоб вона захиталась і перевернулася, ніж би мали існувати надалі такі відносини, як тепер. Принаймні так відчуває український нарід теперішнє положення в Європі й своє відношення до Ліги Націй, від якої він ніколи не зазнав ніякого добра і в якій зійшлися тепер разом усі окупанти українських земель, до Советів включно.

В новім формуванні Європи, яке муситиме наступити, принаймні вирине й українська справа. А нам здається, що яка буде тоді наша постава на наших рідних землях і на іміграції — таке буде й вирішення нашої справи. Значить, що є хоч надія на краще.

## ВІД ЛІБЕРАЛІЗМУ ДО „ТВЕРДОЇ РУКИ“

„Нова ера“ — ера лібералізму, яку пів року тому проголосили в Польщі разом з урядом Косціалковського, перестала існувати. Невдавано ще говорилось про „пуч“ полковників, але ударений. Невдавано божалося про „саботаж“ полковницького табору, про опозицію полк. Матушевського, про конфіскацію „Газети Польської“, органу полковників...

„І нагло“ — все змінилось. Конфіскація знесена, Косціалковський пішов до димісії, а на його місце прийшов „муж довіря“ полковників, сто-процентний пілсудчик Складковський.

Це було заповіддю „твердої руки“ й енергійної боротьби з „революцією“.

Але цього мало. По довгих шуканнях рішили повернутися на нарадах в „Бельведері“ до режиму одноособового: через них нагло показалося, що як колись Пілсудський, так тепер „міродатний чинник“ стала одна особа, хоч і неуправлена до того навіть новою конституцією. Тою особою, став генеральний інспектор збройних сил, тобто фактичний вождь армії, ген. Ридз Смігли.

Недавно виголосив він на зїзді легіоністів промову, повну — як сказав би — великого песимізму. Він підкреслює, що сон йому зганняють з повік, навіть по добре перепрацьованим дні, два нові факти європейської дійсності: заіснування на границях польської держави двох монолітів, двох змобілізованих духово народів, двох тоталітарних режимів, двох народних багатоміліонових мас, які є повільним зняряддям у руках своїх „фірерів“ — Гітлера на Заході, Сталіна на Сході. А смутить генерала Ридза Сміглого той факт, або ті факти, тому, що нічого подібного їм проти-ставити не в стані його нарід.

Минуло, десять літ від травневого перевороту маршала Пілсудського і один лише рік від дня смерті „вождя“, а цілий польський нарід стоїть такий самий духово незданий, як і десять літ тому. Не повсталла одна могутня партія, як це було в задумі, яка поглинула всі інші, за прикладом фашизму чи большевизму, яка — кепсько чи добре — охопила б у свої руки всі енергії народу і пхнула його в один керунок.

Як тому зарадити?

Генерал дає просту відповідь. Але думаємо, що вона дуже скомплікована. Він гадає, що на чолі народу має стати Союз Легіоністів. А до всіх інших звертається генерал: „Мусиш стати тут у рядках об'їх нас, як брат. Або ти не є братом“...

Це формула проста і її вживали і большевики і фашисти і гітлерівці. Але за тою її формулою стояла — добра чи кепська — доктрина, яка мала своїх фанатичних відданих прихильників і яка дозволяла всіх противників стемпліювати ворогами народу чи ідеї. А тут? Тут такої ідеї за приказом генерала — нема. Отже коли хто не схоче йти „в ряди“, то його не можна буде стемпліювати ворогом народу чи великої ідеї. Він в очах мас ухититься просто як ворог або одної особи, що править країною, або певної групи чи партії.

Це очевидно не задасть удару опозиції, ані не скріпить проурядового табору.

А таких, які не хочуть піти „в ряди“, досить. Належить до них і ендєція, вшехполяки, і ППСіалістична, і людівці і комуністи і багато інших. А передусім „сіра людина з вулиці“, яка хоче не так вітчини, як хліба.

Щоб дати їй хліба, на це ще не винайдено способу. Криза розвивається далі, творчість падає.

Чим ця нова спроба скінчиться, не відомо. Одно певне, — слушно ствердив недавно „Бунт Млодих“ — що не можна робити й обіцяти реформи і полекші без-мірного кулака в уряді. Але й не можна триматися самим кулаком, не даючи реформ і полекш.

Як з цієї ділеми вийде сучасна Польща, про це „мають“ мало хто в ній знає напевно...

### ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ.

М. Б., Менчестер, Н. Г. — Об'єднання не висилає допомоги одиницям, що потерпіли від повені, а тільки місцевим комітетам, а ті розділюють допомогу. Тому зголосіться в першу чергу до місцевого комітету.

## ДЕЗОРІЕНТАЦІЯ, А НЕ „ПРЯМА“ ЛІНІЯ

Скентонська „Народна Воля“ з 9. червня 6. р. пише, що українські соціалісти все були „за соборність, самостійність, демократію, власні сили, суспільну і господарську справедливість...“ Своїй партії дає вона далі аж такий комплімент: „Здається нема другої української групи, котраб так ясно і послідовно випрохує кількадесятьох років обстоювала свої думки, як українські соціалісти“.

Якіж це думки?

Як відомо, наші соціалісти є організованими членами П. Інтернаціоналу, який два роки тому ухвалив підтримувати большевицьку Росію. Після цієї ухвали наші соціалісти не виступили з нього. І до нині уважають його своїм провідним тілом. Той П. Інтернаціонал, а з ним і наші соціалісти, напружують всю свою енергію на боротьбу з дійсним або урешнім фашизмом, замисль вести боротьбу в першу чергу з комуністичною заразою і советами.

Як члени П. Інтернаціоналу, наші соціалісти ставлять клясову солідарність понад національну солідарність. Вслід за тим вони шукають порозуміння з соціалістами інших країн, для кращої боротьби з внутрішніми капіталістичними верствами. В практиці воно виглядає так, що наші соціалісти в справах виборів ідуть разом з польськими соціалістами, разом з ними влаштовують вуличні демонстрації, разом виголошують „братні“ промови. А що в нас капіталістичної класи фактично нема, то наші соціалісти, щоби показати вірність своїй соціалістичній доктрині, вістря своєї боротьби звертають проти всього, що попадає проти націоналістів, називаючи їх „фашистами“; проти церкви і „попів“, яких уважають зняряддям капіталу; а далі проти різних українських суспільних установ, закидаючи їм „буржуазну односторонність“. Невдавано та сама скентонська „Народна Воля“, щоби вкочити наших революціонерів, писала, що „збудовання і ведення якоїсь суспільної інституції, наприклад Уроsvіти чи школи, вимагає більше герезізму, ніж виконання якогось атентату.“ Подумав би хто, що наші соціалісти — це самі конструктивні діячі, просвітяни. А спитаємо читачів „Народної Воли“, чи багато було в тій газеті покликів і збірок на

„Просвіту“ чи „Рідну Школу“ в старім краю? Певно, що й знаку не було у краю з тих наших культурних народніх установ, якби спиралися на догори, якби вони спиралися на допомогу наших соціалістів.

Як організовані члени П. Інтернаціоналу, наші соціалісти мусять також ставити принцип клясової інтернаціональної кооперації понад принцип нації, держави. В інших народів соціалісти вміють ще хоч ходити між дощ і погоду щодо національної справи. А в нас де це треба освідомлювати маси і національно, вони стараються своєю поведінкою і критикою скаструвати українську суспільність з національних почувань, висміваючи ті почування як „шовінізм“, „фашизм“, „фашизм“, „гуга-патріотизм“ і т. д.

Одною з головних точок соціалістичної програми є далі мир, пацифізм. А що наші соціалісти не можуть розібрати нашого народу фізично, бо це вже зробили за них наші вороги, то вони стараються бо-даль розібрати його морально себто вищипати ненависть до всякого збройного конфлікту і погорду до героїзму, виставляючи на їх місце „холодний розрахунок“ у поривах до величезних жертв. Війна одного народу з другим, це злочин. Одинкока війна, що є оправдана соціалістами, це війна клясова, війна горожанська, війна одної верстви того самого народу проти другої верстви. Тут уже можна проливати і кров, можна масово розстрілювати людей, можна навіть, як це недавно зявив французький соціаліст Блюм, завести і диктатуру...

В конфлікті тих принципів, себто а) нації з інтернаціоналом, б) демократії з клясо-кратією, в) пацифізму з мілітаризмом, містяться різниці двох наставлень: націоналістичного й соціалістичного. Ці засади не дадуться разом погодити. Вони себе взаємно виключають. Хто перескакує з одних засад на другі, той крутий, демагог.

А наші соціалісти якраз перескакували. Вірно служили П. Інтернаціоналові, а перед українським загалом удавали, що ставлять націю понад все. Кидаючи клич „на власні сили“, вони кумалися з москво-ськими, польськими, румунськими й іншими „братніми“ робітниками, притуплюючи та-

ким поступуванням серед українських мас націоналістичне напруження. Обіцували українській суспільності „соборність і самостійність“, а рівночасно заплеморочували український нарід чадом пацифізму, кастрували його з ненависти до національних ворогів, а напували ненавистю до клясових. Розпинаючи за демократією, вони фактично пригортають клясову диктатуру. Бо так виразно говорять їх соціалістична програма.

Перескакуючи з одних принципів на другі, представляючи себе перед українським загалом мало що не націоналістами, а кумалися в той сам час з міжнародною більшістю узаючно галасисто, яка помагає червоному катові Україну розпинати, наші соціалісти не тільки не додержують ніякої „прямої лінії“, якою хвалиться, але піддержують серед українського народу ту дезорієнтацію, яка вже раз за раз ладила державність України, коли соціалісти були при будові нашої держави.

### П'ЯТЕРНЯТА МАЮТЬ УЖЕ 250 ТИСЯЧ ДОЛЯРІВ МАЙНА.

Канадйські п'ятернята з Келлендер, Онт., можуть спокійно дивитися в свою будучину. Найславніші діти в світі тішаться і майном і здоров'ям. Хоч на світ вони прийшли в злиднях і через те були побоювання, чи зможуть вони вижити хоч кілька днів, а не те місяців, то нині на їх імя є вже зложене чвертьмільйонне майно з контрактів, що їх підписали їх опікуни, назначені урядом — провінції Онтаріо. Майно складається з бондів та готівки в банках. Це не значить, що всі гроші, що для них приходять, відкладають опікуни до банку. Дівчатка платять з тих грошей за своє удержання; дурничкою не приходять їм нічого. А за 2 роки їх життя вони мали 30 тисяч видатків, або звиш тисячу доларів місячно. До видатків рахується платня лікаря, д-ра Дейфю, двох доглядачок, харчі, розширення їх дому-шпиталю і т. п. До видатків належить і місячна платня для батька-матері, які протестують, що їм діється кривда, бо хотіли би брати для себе всі доходи.

### В городі.

— Ви, пані, повинні поставити страха на воробіж, бо з'їдять вам усе насіння.  
— Непотрібно! Я й так цілий день сиджу сама в городі.

Р. Гр.

## МАЄМО КОНСТИТУЦІЮ

(Оповідання).

(2)

— Га? — спитав Стовпик.  
— Білет! — повторив кондуктор.  
— Я не маю ніякого білета! — відповів Стовпик.  
— Ви без білета всіля! Ще й до другої кляси... Мусите заплатити кару!  
— Що мушу?  
— Заплатити кару!  
— Кару? Та за що?  
— За те, що ви їдете без білету!  
— Не будь дурний, чоловіче! — сказав Стовпик сердито. — Або ти дав мені купити білет? Чогож ти так вивав, що не було коли купити? Зрештою ти сам вкинув мене до цього воза. Ти не питає, чи маю білет. Карн не плачу!  
— Куди їдете? — спитав кондуктор.  
— До Клучки!  
— Мусите взяти білет аж до Скритова.  
— Ні! Я до Скритова не їду. Іду до Клучки.  
— Хочете, чи не хочете, то мусите їхати до Скритова. Це поспішний поїзд, який в Клучці не стає! — заявив кондуктор.

— Ну, ну! Аж тоді будуть гроші.  
Стовпик всунув мішок назад в кишеню і сів, заклавши ногу на ногу. Кондуктор забурмотів щось під носом і вийшов.

Стовпик став роззиратися, рукою гладити плюшові сидіння.

— Ну, ну! Чорт би їх побрав, якот гарно вони все тут зробили! — сказав голосно сам до себе. — Як я їхав до міста, не було так гарно і так вигідно. Лавка була дерев'яна, тверда.

Кажучи це, здорово плюнув на підлогу. Один з тих панів, що сиділи коло вікна, стрепенувся і сказав, показуючи рукою табличку, прибиту на стіні:

— Плювати тут не вільно! Заклопотаний Стовпик почіхався за вухом. Виймив з кишені коротку люльку, напхав скрутлем і запалив. Пару разів потягнув добре і випустив кілька великих клубів диму. Оба панки під вікном розкашались. Один крикнув:

— Що за свинство курити? — Тутон! — відповів су-

покійно Стовпик. Шож, як не тутон?

— Лийшіть цей! Страшно смердити і душити. На дода-

ток це купе не для курців!

— Як, як?  
— На вікні табличка!  
— То що з того, що табличка?

— На табличці написано, що тут для курців.  
— Себто, тут не вільно курити?

— Не вільно!  
— Так як в церкві?

Стовпик придурив люльку пальцем і супокійно всунув її в кишеню. Надійшов кондуктор з картою. Стовпик заплотив, не кажучи нічого і вдоволенний кондуктор відійшов.

Роззираючись далі, побачив ливну і сигнальний апарат.

— А це що? — спитав.  
— Ратункова ливна, — сказав йому другий панок зпід вікна.

— Що таке? — спитав Стовпик це раз.

— Ратункова ливна. Як потріба, то сіпнеться, — поясняв панок.

— Як сіпається? — питав Стовпик, зацікавлений і підвівся, бо хотів зараз зробити пробу.

— Не рухайте цього! — за- балакав перший панок. — Не вільно!

Стовпик сів, та все прижарився тій ратунковій ливні. По добрій хвилі звернувся до того другого, ввічливішого панка і спитав:

— Як треба: тягнути, чи сіпати?

— Хіба ви не знаєте, що значить слово тягнути? — спитав панок. — Хапается рукою і тягнеться. Тоді люкомотива свисне і цілий поїзд стане.

— Стане, справді стане? — скрикнув Стовпик урадуваний, широко роззявивши рот і розплющивши очі. — А потому? Що станеться потому? — питав.

— Потому прибіжить кондуктор. Спитає, хто здержав поїзд і що вам треба, — вчив панок.

— А то дідьча штука, чорт би їх зявля! Що ті пани не вигадують! Все те той прохляканий кондуктор затаїв передо мною, чорт би його побив! Повинен був не брати від мене гроші за їзду аж до Скритова, а сказати мені, щоби я в Клучці потягнув отсе, здержав поїзд і пішов собі до хати. Я пожалюся на нього в дирекції і зажадаю, щоби мені повернули кошти білету від Клучки до Скритова. Та, кажете, що поїзд стане, як тут во потягнути?

— Безпечно стане, лиш треба добре сіпнути! — впевняв панок.

Перший панок глянув на другого з докором, бо ті почування не подобалися йому.

Сам не сказав нічого, лише далі читав свою газету.

— Чи там вгорі стоїть написано, що мені вільно тягнути, коли схочу? — по хвилі спитав Стовпик.

— Очевидно, що стоїть. Написано, що в потрібі тягнеться. Нє вмієте читати?

— Вмію, та я короткозорий. На найближчій статії той другий панок відійшов. Стовпик сів на його місце просто першого панка і дивився крізь вікно. Чим далі, тим тривожніше ставало лице Стовпика.

Він бачив, що вже кінець поля села сусідного з його Клучкою. Він встав. Одною рукою держався залізного краю сіткової полиці, другою хотів сягнути до клямри при ратунковій ливні. Похитнувся і троха не впав панком на коліна.

— Не конопальтесь, а сидіть супокійно! — крикнув панок. — Маєте ще досить часу.

— Вже ні! Я зараз буду дома! — відповів Стовпик.

— Кажу вам, що це пора. Ливна робить тепер великий каблук. Минне Клучку, ще деякі села і що лиш тоді приїде до Скритова.

— Я до Скритова не їду! Висідаю в Клучці.

Кажучи це, Стовпик напружено вдивлявся в утікаючі противну сторону дерева, за-

гони, плоти і вхопив за клямру ливни.

— Ви хіба не думаете серіозно тягнути ливну!

— А чомуж би ні? Як не потягну, то заїду задалеко.

— Не робіть цього, бо не вільно!

Стовпик не слухав. Стояв неповідливо з рукою на клямрі. Стояв нахилений над панком. Цімо зробилося ніяково і він крикнув:

— Сідайтеж до чорта! Ще звалитесь на мене.

— Не біється, я уважаю! — Слухайте, чоловіче! Ані важється тягнути. Се строго заборонені і за це є велика кара!

— Це, що ви кажете, не є правда. Як би справді не вільно було, то не стояло би написане ось там на тій бляшці.

— Ні! Там стоїть, що потягнути треба тільки в крайній потрібі.

— Отже бачите! — крикнув Стовпик радісно. — Самі кажете так, як я сказав був. Хібаж то не крайня потреба, коли мені треба висідаю?

— Ні, це не така потреба, про яку каже табличка!

(Кінець буде).

В КОЖІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА“.



# ВЕЛИКИЙ ПРОЦЕС ОУН У ЛЬВОВІ

(Дальші зізнання підсудних, подані за часописом „Діло“).

## Довгі зізнання підсудного Підгайного.

В суботу зізнавав увесь час підс. Б. Підгайний аж до год. 1.30 пополудні. Заявив, що на комісаря вазничної сторожі у Львові В. Кособудзького плановано замах тому, що він змушував над українськими політичними в'язнями. Приказ перевести замах підсудний дістав від провдору. Опісля о-повідіє подібно, чому спершу план замаху відложено (сподівана амністія для політичних в'язнів і підготування до нового політ. процесу) та як пізніше організовано цей замах. І так був проект поби-ти Кособудзького палицями, опісля післати йому до хати пекельну машину, застрілити, і вкінці проєктовано підло-жити петарду в кіні під кри-сло, на якому буде сидіти ком. Кособудзький. Оповідає, як боевики слідували за В. Ко-собудзьким і що підсудний не допустив до виконання замаху на Кособудзького на площі Сх. Торгів по закінченні кін-них перегонів.

Предсідник, пригадучи під-судному його вчорашні зі-знання, що кожний наказ му-сів бути виконаний під загро-зою кари смерті, підкреслив, що з цього випадку саме ви-ходить, що приказ убивства не мусів бути виконаний. То-ді підсудний відповів, що у-мовини до замаху на Косо-будзького були невідповідні і тому його не виконано. Опі-сля на питання прокуратора підсудний внясвив, що видав Мигалеві приказ припинити всяку акцію проти Кособудзь-кого тому, що замах проти нього став не актуальний. Признає, що в різних стадіях підготовки цього замаху на В. Кособудзького брали участь підс. Мигаль, Качмарський, Малецько та Корольович. Каже, що в розвідці Мигаль пра-цювала Косівна. Не знає нічо-го про те, чи підс. Зарицька і Свенціцька належали до роз-відки Мигала. На кілька пи-тань обор. д-ра Павенського підсудний відповів, що до ЛВО вступив тоді, коли наша армія була розбита, а наші землі опинилися під чужою владою. Предсідник звернув увагу, що відбере йому го-лос. У 1923 або в 1924 р. склав присягу в УВО; в ОУН всі члени присяги не складають. В слідстві склав подібні зі-знання тому, що заломився.

## Петарда в друкарні Яськова.

Опісля на питання предсід-ника оповів про те, що петар-ду в друкарні Яськова підло-жено тому, бо там друкували-ся радянські часописи. Крім того у друкарні була ад-міністрація радянської консу-ляції. Заявляє, що конструкція петарди була така, що не могла нікого вби-ти. Хто підложив петарду, підсудний не хоче сказати.

## Планиований замах на воево-ду Юзефського.

На волинського воеводу Ю-зефського підготовлювано а-тентат в демонстраційних ці-лях, отже був звернений не проти особи, але проти пред-ставника польської влади. Признає, що їздив у цій спра-ві до Луцька і там стрівся з Кучом, який мав уже далі контактувати підсудного з боевиками. На питання обор. д-ра Шухевича підсудний від-повідає, що ініціатива замаху на волинського воеводу вий-шла зі Львова.

## Планиований атентат на большевицького консуля.

З черги оповідає про підго-тову до атентату на больше-вицького консуля. На вступі заявляє, що псевдонім „Ксаве-ри Брудас“, це псевдонім під-судного. Підс. Шухевич не був

ні боевим референтом, ні не мав цього псевдоніму. Атентат на большевицького консуля мав бути завершеним акції проти большевиків за послі-довне винищування большеви-ками голодом і терором укра-їнського народу на Україні. Цей атентат не був звернений проти консуля, як особи, але як представника большевиць-кої влади. Перед убивством розписано анкету між боеви-ками, хто з них зголоситься добровільно до цього вбив-ства. Боевики мали прислати відповіді на адресу підсудно-го під його псевдонімом „Кса-вери Брудас“ на техніку. Зпо-між зголосених вибрано до цього вбивства Лемика. Під-судний признає, що Лемиківі дав приказ убити консуля і вручив йому теж револьвер. Після того предсідник відчи-тав відповідний уступ зі слід-чих зізнань підсудного про організації атентату, а під-судний ще раз потвердив, що це він підготував і дав при-каз Лемикові убити больше-вицького консуля.

Заявляє, що з підс. Пашке-вичем ніколи не стрічався ор-ганізаційно. Підсудний особи-сто не стрічався теж з Яро-шем, який не належав до бой-ки Качмарського. По півгодинній перерві підс. Підгайний давав вняснення на питання предсідника у справі Качмарського. Підсудний зая-вив, що Качмарський рішуче не втягав до ОУН по його по-вороті з в'язниці. Заявив теж, що не давав ніяких вказівок ні Мигалеві ні Качмарському у справі вбивства дир. І. Ба-бія. Вняснює, що Мигаль ді-ставав гроші на купно зброї і на інші організаційні справи. Заявив, що підс. Мигаль за-робляв на прожиток працюю в одній фабриці цукорків. Ввесь свій вільний час Мигаль присвячував справам органі-зації.

Опісля підсудний зізнавав ще про планові напади, а са-ме на післанця з ремізи, на ра-хункового старшину, на поч-товий амбулянт на Клепарові — всі три у Львові, та на од-ного громадського післанця на провінції. Підсудний каже, що деякі проекти планованих нападів походили від нього, деякі від Мигала, інші від о-сіб з провінції.

## Планиований замах на А. Крушельницького.

Далі підсудний оповідає про підготову замаху на про-фесора А. Крушельницького, редактора „Нових Шляхів“, за його славдовів большевиць-кої системи на советській У-країні та ширення радянської влади тут і за оплювання на-ціональних цінностей. Атентат на Крушельницького мав від-бутися того самого дня, що і на большевицького консуля. Однак в останній хвилині підсудний відкликав замах то-му, бо вчивав в надзвичай-ному додатку, що в больше-вицькому консуляті вбито ли-ше воєзного, а не консуля. Опі-сля А. Крушельницький під-готовлявся до виїзду на со-ветську Україну і тому про-відник відкликав приказ вико-нати на нього замах.

## Справа ученика VII. кл.

Вкінці підсудний зізнає, що від провідника дістав приказ провирити, чи один ученик VII. гімн. кл. є конфідентом. Заявляє, що від провідника дістав у цій справі свободу ділання щодо того, чи вико-нати замах чи ні на цього у-ченика. Каже, що до замаху не дійшло тому, що цього у-ченика не привела одна особа на означене місце.

Предсідник відчитав ще ко-роткий уступ із зізнань під-судного щодо підс. Бандери і після того прокуратор поста-вив кілька питань у справі

# НА БІЖУЧІ ТЕМИ

## ЧОРНИЙ ЛЕГІОН, ЧИ ПРЕ-ЗИДЕНТ РУЗВЕЛТ?

На републиканській конвен-ції в Клівленді найбільше га-зетного розголосу дістав бувший президент Гувер, а з усього, що там Гувер робив, найбільше розголосу дістала його промова, а з промови у-ступу про безпеку фашизм-у в Америці.

З огляду на те, що конвен-ція відбувалася в околиці, де оперує Чорний Легіон, дехто міг думати, що Гувер мав йо-го на думці, тим більше, що Гувер не згадував американ-ських фашистів по імені. Од-нак з змісту його промови було видно, що говорючи про американський фашизм, Гувер мав на думці не Чорний Ле-гіон, а президента Рузвелта.

Промова Гувера поставила перед народом Америки пи-тання: чи безпека фашизму грози́ть Америці з боку Чор-ного Легіону, чи з боку пре-зидента Рузвелта?

## ГАЗЕТИ ПРО ФАШИСТ-СТВО РУЗВЕЛТА.

У численних відгуках на що промову газети поділилися. Одні прийняли закид фашизму, звернений проти Рузвелта, як звернений проти Рузвелта, за добру монету, а інші, і то не лише демократи, але й багато републиканців, напівтварили цей закид як доказ партійної загорілости.

— З того, що закид фашизму проти Рузвелта, замість розій-тися, притих, можна вносити, що закид до Рузвелта не при-стає.

Видно, що загал у Гуверів закид проти Рузвелта не по-вирив. Загально прийняли, що Гувер у запалі краснорічиво-сти передав кути меду.

## ЧИ РУЗВЕЛТ ФАШИСТ?

Питання, чи президент Руз-велт фашист, має очевидно ве-лике значіння.

Президент Злучених Держав має на основі закона величез-ну силу. Якби він хотів її вжи-вати по фашистському, то це мало би великий вплив на становище кожного мешканця Америки. Найбільше відчули би це імігранти, як горожани, так і не горожани. Американ-ський фашизм був би яскраво націоналістичний і расовий: він старався би душити всі націоналістичні рухи в Аме-риці з виїмком американсько-го. Він душив би всякі рухи, що не спираються на англо-саксонську „расу“.

Чи в Америці практикується така політику, це майже кож-дий імігрант, що не покидає своєї національності, може са-мий краще судити, як Гувер.

## ЯК ПОВСТАЄ ФАШИЗМ?

Здається, що самий Гувер відчував, що його закид фа-шизму, звернений проти Руз-велта, неочевидний, бо довго працював у своїй промові, щоби переконати своїх слу-хачів, що Рузвелт фашист.

Бувший президент Гувер го-ворив:

дир. І. Бабія, якого підсудний осудив. На питання д-ра О. Павенського, що спонукало підсудного обвинувачувати самого себе в слідстві без до-магання влади, підсудний не вмів дати відповіді. На пита-ння д-ра Ст. Шухевича, чи за-мах на большевицького кон-суля мав на меті довести до порушення дипломатичних взаємин, підсудний відповів: ні! Крім того підсудний давав ще вняснення на питання обо-ронця В. Старосольського та обор. д-ра П. Евина. На пи-тання цього останнього обо-ронця підсудний зізнав, що Качмарський не складав при-каз до своїх виходів з в'язни-ці. Предсідникові підсудний заявив, що схема, ним подана у слідстві про підчинення де-яких підсудних провідників Бандери, торкається лише Львова, а не цілої Галичини. (Далі буде).

„У центральній Європі по-хід соціалістичних і фашистів-ських диктатур та зни-щення свободи не почався від гармат і армій. Диктатори по-чинали спинатися на сиджен-ня потуги через вибори, які заряджували ліберальні інсти-туції... Як уже раз там засів в уряді, європейський деспо-тизм підносив як своє перше домагання дати йому більше сили й нагоду до акції. Сказа-но було законодавчим урядам, що вони мають передати (де-спотам) свою владу“.

Так, як Гувер оповідає, за-воджено диктатуру в Німеччи-ні. В Італії й Росії зроблено це інакше. Та чи подібна Аме-рика хочби до Німеччини? Не дивімся на те, як там по-ставала диктатура, а подиві-мся, які наслідки вона має.

## ДОКАЗ ФАКТОМ.

У Клівленді, під владою „фашистського“ диктатора Рузвелта, стояв Гувер на пу-бличних зборах та закликав народ Америки скинути Руз-велта з уряду президента. Ні-хто Гуверові не перешкадав говорити публічно. таку зая-ву. Ніхто його не потягнув по-ліційною палкою по голові. Ніхто його не взяв до суду-вої відповідальности. Уже тиждень минав від промови, а Гувер ще не сидить у концен-траційнім таборі. Ні уряд, ні ніяка чорна рука тайних а-гентів уряду не посягає по Гувера як ворога фашизму.

А це все могло-би стрінути Гувера, якби він вживався ска-зати щось таке проти Сталіна, Мусолінія або Гітлера, в Росії, Італії або Німеччині. Навіть, якби Гувер вживався сказати щось подібне проти Гітлера в Америці, то завтра німець-кий уряд протестував би про-ти цього перед американським урядом.

Отже чи можемо вирити в Гуверові горячі слова проти фашизму?

## ПОДАТОК ВІД ЯЗИКА?

Міг би хтось сказати, що хоч уряд Рузвелта є фаши-стський, і Гувер сказав не-правду, коли натякував на Рузвелта як на диктатора, все-таки Гувер зробив американ-ському народові велику при-слугу, коли звернув йому ува-гу на безпеку фашизму. Коли фашизм небезпечний, і коли в Америці є небезпека повстання фашизму, то треба Гуверові тільки подякувати, що звернув увагу американ-ців, що Рузвелт міг би стати диктатором.

Тижневик „Нейшен“ помі-стив у числі з дня 17-го черв-ня допис комуністичного лі-дера Ерла Бровдера з проте-стом проти критики на його книжку, яку написав до того тижневика Луїс Гекер, а по-тім відповідь цього Гекера на лист Бровдера. У своїм ли-сті Гекер закидає комуністові, що він називає всякого, ко-трого погляди йому не подоба-ються, фашистом. Гекер каже, що Бровдер може собі таке робити, якщо йому це подо-бається. Однак він додає, „неминучий вислід такого по-ступовання кинеться в очі вся-кому, навіть найбільше наїв-ному. А саме, як фашизм ста-не справді небезпечкою (в А-мериці), то остероги Бровде-ра будуть мати стільки значін-ня, що йали крики малого па-стуха, що кричав за багато ра-зів: „Вовк!“

Отже як в Америці безпека фашизму стане справді дій-сною, тоді може таке трапити-ся, що люди будуть остерігати перед фашизмом, але широкі круги народа на це будуть глу-хі, бо вони тоді будуть по-тішатися тим, що, мовляв, во-ни вже такі крики не раз чува-ли, а проте фашизму ще не було.

Отже чи порадо то кричати проти фашизму та показува-ти на фашизм у тім боці, де фашизму ще нема?

УВАГА! УКРАЇНЦІ СТЕЙТУ НЮ ДЖЕРЗІ! УВАГА!

# День Українських Націоналістів

З ЦЛОГО СТЕЙТУ НЮ ДЖЕРЗІ

відбудуться

В НЕДІЛЮ, 12-го ЛИПНЯ (JULY) 1936 РОКУ

В ЛІНДЕН, Н. ДЖ.

Тому, що час короткий, отсим визнаємо всі українські організації в цлого стейту, які беруть участь в згаданім святі, щоби вислали своїх делегатів на перед-святчині

## ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ДЕЛЕГАТІВ

які відбудуться

В СУБОТУ, ДНЯ 20-ГО ЧЕРВНЯ (JUNE) 1936 РОКУ

в годині 3-тій пополудні,

229 SPRINGFIELD AVE.,

NEWARK, N. J.

Тому, що потрібно буде принайменше сорок людей до праці підчас свята, ще раз пригадуємо, щоби конечно вислати делегатів на збори, як рівнож хай кож-да організація подасть імена людей, призначених до праці.

ЗА ЕКЗЕКУТИВУ „ДНЯ УКРАЇНСЬКИХ НАЦІОНАЛІСТІВ“:

Адвокат В. КУЗЬМА, голова.

о. д-р В. КЛОДНИЦЬКИЙ, секретар.

## З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

ШКАГО, ІЛЛ.

День У. Н. Союзу в Шкаго.

В неділю, дня 28. червня 1936 р., перший раз в історії міста Шкаго відбудеться У-країнський День У. Н. Союзу. День цей відбудеться в горо-ді української католицької парохії з Норт Сайду, на Гігінс Ровд. Вже тепер слідні великі зацікавлення Днем Союзу се-ред українського громадян-ства Шкага. Доказом цього є факт, що в день цей всі това-риства здержалися від ула-джування своїх імпрез, як також вказують на це чи-сленні листи, які дістаємо не лише з Шкага, але і з Сисера, Джоліет, Гері і т. д. Значить, нарід живо цікавиться Днем Союзу, який буде свого роду „українським фестіном“, на яким зійдуться Союзовці вели-кої шкаговської метрополії. Буде це здвиг Союзовців, на яким буде можна провести спокійно день в тіні крилатих дубів, далеко від міського жа-ру і грохоту. Саме місце Дня є зване всім Союзовцям. Вигід-на комунікація трамваями і автобусами напевно причи-ниться до збільшеної участі в цьому народньому святі. В до-датку Комітет постарается про потрібну скількість тро-ків, які завезуть гостей на мі-сце призначення.

Спитає дехто, чому саме як-раз Днем У. Н. Союзу так жи-во нарід цікавиться? Чому як-раз про те тільки й говорять не лише на зборах союзо-вих відділів, але й по Шкаго, Деймен, Полайна, 49-тій і 93-тій вулиці? Чому питають нас листовно, чому взагалі слідні великі зацікавлення тим Днем У. Н. Союзу? Причиною вище згаданого

## КРАЙНОСТІ СТРІЧАЮТЬСЯ.

Крик Гувера: „Фашизм! Диктатура!“, які Гувер підняв на републиканській конвенції в Клівленді, та крики: „Фа-шизм! Диктатура!“, які вигу-кує вічно комуністичний про-пагатор Бровдер, показують, як крайности часто з собою стрічаються.

Це щось гейби два чоловіки виборилися в дорогу в проти-вній стороні світа, наприклад один на захід, другий на схід. Звісно, пішовши в протиліжні сторони, вони можуть стріну-тися.

І можуть Гувер і Бровдер стрінутися не тільки в крику: „Фашизм. Диктатура.“ Вони ще можуть стрінутися під-фашизмом, коли своїми крика-ми затуплять людей на небез-печу фашизму до того, що а-мериканці не будуть стеретти-ся й до фашизму справді до-пустять. Тоді Гувер і Бровдер будуть могли собі подати ру-ки й погратувати один од-ному у співпраці.

явища є те, що День У. Н. Со-юзу улажують спільно всі відділи У. Н. Союзу і що до-хід з цього Дня призначений на будову Дому У. Н. Союзу. А зацікавлення Днем є біль-ше, як це звичайно буває в та-ких випадках, тому, що будо-ва дому У. Н. Союзу не є вже чимсь неможливим до пере-вдання. На ту ціль улажено вже кілька вдалих імпрез і го-му можна сказати, що фінан-сово ми вже багатіємо. Також недавній побут головного ре-кордового секретаря п. Д. Га-личина в Шкаго значно роз-яснив ту, таку важку справу, так, що саме думка будови дому зачинає оформлюватися і скріплюватися. Потрібно лише доброї волі Союзовців, витривалости в наміченій пра-ці, а зачатє діло увінчається успіхом.

А цієї доброї волі потрібно всьому українському грома-янству в Шкаго в неділю, дня 28. червня. Приходить всі у тій вірі, що своєю участю на Дні У. Н. Союзу причинюється до будови Дому У. Н. Союзу, бо без власної Союзовці Домів-ки годі представити собі на-лежний розвій У. Н. Союзу в Шкаго.

Тому до милого побачення в День У. Н. Союзу, в неділю, дня 28. червня, на Гігінс Ровд, в городі української като-лицької громади.

Комітет Будови Дому У. Н. Союзу в Шкаго.

## ЯК МИ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ КРАЄВІ.

БЕТЛЕГЕМ, ПА.

З весілля на визвольну боротьбу.

На весілля Йосифа й Софії Когут прийвні гості не забули про Рідний Край та на по-клик М. Парашака й В. Заб-лоцького зложили \$15.70 на визвольну боротьбу. Жертву-вали: В. Заблоцький \$1.10; Й. Когут, Софія Когут, М. Па-рашак, М. Брус, І. Когут, М. Запаржоний і М. Хемій по \$1; Катерина Демко, І. Віхоть, Ю. Загвоцький, М. Шеремета, Т. Присташ, М. Блашак, І. Сава-ринський, С. Кростянська, А. Лимич і Й. Ганусич по 50 ц; С. Демко, М. Рибак, В. Гонтар-ик, В. Шеремета, В. Запар-жоний, І. Мадрига, Т. Світло, А. Салик, К. Білецька й Ю. Мороз по 25 ц, а дрібними 10 ц. Гроші вислали через Обеднання.

Іван Малицький.

## ШВИДКО ПЕРЕПІЛИЛИ НА КОРАБЛІ „КВІН МЕР“.

Лінія Кюнард Гайт Стар одер-жала до своєї канцелярії в Лів-ерпул каблетраму, що пасажирі, ко-трі вийшли на пароплаві „Квін Мер“ з Нью Йорку 5 червня, в годині 10:30 передполуднем, прибули до Варш-ви 12 червня раннім ранком, відбо-ваючи дорогу з Нью Йорку в часі меншій як сім днів. Всі висловили задоволення з усіх тих вигод, які вони мали підчас подорожі.

(Огол.)

УВАГА! — ВУНСАКЕТ, Р. АЙ, І ОКОЛИЦЯ!

УКРАЇНСЬКЕ ЗАПОМОГОВЕ ТОВАРИСТВО

ЗАПОРІЗЬКА СІЧ,

відділ 206 Українського Народного Союзу

— влаштує —

ПЕРШИЙ ВЕЛИКИЙ

# ПІКНІК

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 21-ГО ЧЕРВНЯ (JUNE) 1936 РОКУ

НА ПЛОЩІ БІЛА ПАРОХІАЛЬНОГО ЦВІНТАРЯ

НА EAST BLACKSTONE.

На цей пікніку запрошуємо всі місцеві ТОВА-риства і Клуби, як також запрошуємо і позамісцеві Товариства, як з Менвіль, Провіденс, Тавтон, Централ Фолс і Бостон, до спільної участі. За добру забаву ручить — Комітет Товариства.

Вразі непогоди Пікнік відбудеться в наступну неділю.

ПОЗІР! КЛІВЛЕНД, ОГАЙО! ПОЗІР!

ЗАХОДАМИ СЕСТРИЦТВА Н. З. П. ДІВІ МАРІ,

відділ 112 Українського Народного Союзу

— влаштується —

# ПІКНІК

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 21-ГО ЧЕРВНЯ (JUNE) 1936 РОКУ

В ЦЕРКОВНІЙ ПІКНІКОВІ ГАЛІ.

Просимо всіх членів прийти на цей пікнік. Автобуси будуть чекати коло церкви на Калидж, в го-дині 1-шій пополудні.

Хто поїде стріткарєю, хай бере Бровдів і хай їде до кінця, а там буде ждати на людей вантажне авто.

За добру забаву ручить — Комітет.



